

μίαν. Διηγείται τὰς ζωηράς διασκεδάσεις τῶν χαροκόπων, τὰς μετὰ πότον ἀστείας περιπετείας, τὰ συμβάντα τῆς κτηνώδους ζωῆς. Τὰ ἐρμηνεύει ἐπὶ τὸ κωμικώτερον καὶ γελοιογραφικώτερον. Ἄλλὰ παρατηρήσατε προσεκτικώτερον. Ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δὲν βλέπει παρὰ μόνον τὸ φίλαυτον, τὸ θηριώδες, καὶ τὸ ἀκόλαστον ζῶον. Οἱ ἄστοι αὐτοῦ εἶνε ἡλίθιοι καὶ οἱ χωρικοὶ κτήνη. Ἡ ἀνθρωπίνη κωμωδία, ὡς ἐμφανίζεται ἐνώπιόν του, πλέκεται ἀπὸ εὐτελείας καὶ ρυπαρότητας. Τίποτε δὲν ἐξευγενίζει τὴν ζωὴν ταύτην, τίποτε δὲν τὴν κάμνει ἀξίαν ἀπολαύσεως. Κανὲν ἰδανικόν, κανὲν ὄνειρον. Ἐν τῇ φύσει δὲν βλέπει ἢ ἄψυχον ὕλην καὶ ἐν τῷ ἔρωτι τὴν φυσικὴν μόνον ἀπόλαυσιν καὶ τὴν ἡδονὴν τῶν αἰσθήσεων. Διὰ μέσου τοῦ ἔργου τοῦ ὀλοκλήρου κυκλοφορεῖ εἶδός τι φυσιοκρατικῆς ποιήσεως, ὑπενθυμίζον τὴν ποιήσιν τοῦ Λουκρητίου. Ἄλλ' οἱ ἀποκλειστικῶς λατρεύοντες τὸ φυσικὸν κάλλος καὶ τὴν ὕλην, ὅταν δὲν εἶνε ἐπιπόλαιοι, ἀλλὰ βαθύφρονες, βασανίζονται ἀπὸ τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ κάλλος τοῦτο θὰ μακρυνθῇ καὶ ἡ ὕλη θὰ ἀποσυντεθῇ. Ἐκ τῶν προτέρων ἔχουσιν ὅλην τὴν αἴσθησιν τοῦ μηδενὸς καὶ τοῦ μετὰ θάνατον εἰδεσθοῦς. Ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς ζωῆς ὁ, τι ἀπαύστως διαβλέπουσιν εἶνε αὐτὴ αὐτὴ ἡ εἰκὼν τοῦ θανάτου. Μὴ λησμονεῖτε πόσον ἐπιμύονως ὁ Μωπασσάν περιέγραψε τὰς ἐσχάτας στιγμὰς πλείστων ἐκ τῶν ἡρώων του καὶ πόσα διάφορα εἶδη θανάτων ἐπενόησεν. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου παρακολουθεῖ πρὸς τὸ ἔργον του ὡς μουσικὴ πενθίμη συνοδεία. Καὶ μαντεύεται πρὸ παντός ἐκ τῶν τελευταίων βιβλίων του. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι, ὅτε τὰ συνέγραψεν ὁ Μωπασσάν, ἤσθάνετο διηνεκῶς βαρύνον ἐπ' αὐτοῦ τὸ μέγα φόβητρον.

Καὶ ἐνταῦθα ἔγκειται ἡ πρωτοτυπία του ἡ τόσον συνταράσσουσα. Συγγραφεὺς ἐκ παραδόσεως καὶ ἀνθρώπος ἀνήκων εἰς τὴν ἐποχὴν μας, Γαλατικὸν ἀναμφιβόλως εἶχε τὸ πνεῦμα¹ ἀλλ' ὁ Γαλάτης οὗτος ἦλθεν εἰς ἐποχὴν νευροπαθῆ καὶ νοσηρὰν, καθ' ἣν καὶ οἱ μᾶλλον ὑγιεῖς ἐκ τῶν ὁμοφύλων του, εἰς ὄρισμέναις ὥρας, σφίγγουν ὡς ἐν ἀπογνώσει τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν των, διὰ νὰ μὴ τοὺς φύγῃ τὸ λογικόν».

Κ. Π.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ¹

Παρὰ τὴν ὄχθην ταύτην χωρίζεται ὁ ποταμὸς εἰς διαφόρους κλάδους σχηματίζοντας νήσους. Ἐπὶ τῆς πρώτης τούτων ἐγείρεται τὸ φρούριον καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας, τῆς λεγομένης τοῦ Βασιλῆ Ὀστρώφ, τὸ πανεπιστήμιον, τὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, τὰ κτίρια τοῦ ναυστάθμου καὶ τὰ γραφεῖα τῶν γερμανῶν μεγαλεμπόρων. Πέραν δὲ τούτων χάνεται τὸ βλέμμα εἰς τὰ ἰστία τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἀκίνητοῦσιν ἐπὶ ὅλους μῆνας εἰς τὴν θέσιν ὅπου ἐπλάκωσεν αὐτὰ ὁ χειμῶν.

Καθ' ὅλον τὸ παρόχθιον τὸ λεγόμενον τῆς Αὐ-

λῆς, ἀναπτύσσεται ἡ ἀτελεύτητος σειρά τῶν μεγάλων τῶν μεγάλων Δουκῶν καὶ τῶν ἐπισήμων οἰκογενειῶν. Πολλὰ τούτων παρεχωρήθησαν πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς ἄλλους πλουσιωτέρους ἰδιοκτητάς καὶ ἄλλα ἐνοικιάσθησαν ὡς πρεσβεῖαι. Πάντες ὁμως οἱ δυνάμενοι φιλοτιμοῦνται νὰ κατοικῶσι τὸ αὐλικὸν παρόχθιον, διὰ νὰ γειτονεύωσι μὲ τὸ κατ' ἐξοχὴν παλάτιον, τὸ κολοσσαῖον κτίριον τὸ καλούμενον *Χειμερινὸν Ἀνάκτορον*, τὸ ὁποῖον συνδέεται διὰ γεφύρας μὲ τὸ *Ἐρμητηριον* καὶ φαίνεται σκιάζον ὑπὸ τὰς πτέρυγας του ὅλα τὰ περὶ αὐτὸ οἰκήματα. Τὸ ἀνάκτορον τοῦτο, τὸ ἀνεγερθὲν ἐπὶ τῆς Μεγάλης Αἰκατείνης κατὰ ρυθμὸν ῥοκοκὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ῥαστέλλη, ἠυξήθη ἔκτοτε πολλάκις διὰ νὰ περιλάβῃ τὸ πλῆθος τῶν πάσης τάξεως αὐλικῶν θεράποντων καὶ ἀποτελεῖ ἤδη ὀλόκληρον πόλιν, ὡς τὸ τοῦ Σουλτάνου. Ἡ ὁμοιότης αὕτη φαίνεται ἀπόδειξις τῆς κοινῆς καταγωγῆς τῶν δεσποτῶν τῆς Ἄρκτου καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Πρὸς ἐκτίμησιν τῆς σπατάλης καὶ τῆς ἀταξίας ἡ ὁποία ἐπεκράτει ἐκεῖ μέχρις ἐσχάτων ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταλυμάτων καὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὴν διαταχθεῖσαν μετὰ τινα πυρκαϊάν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, εὐρέθησαν εἰς τὸ ὑπερῶν ἀγελάδες τινὲς, τὰς ὁποίας ἔτρεφε γέρων ὑπὲρ ῥέτης, ἀρμέγων αὐτὰς διὰ λογαριασμὸν του.

Ἡ μετὰ τὰς τελευταίας δολοφονικὰς ἀποπειρας ἀνάγκη αὐστηροτέρας ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως περιώρισε κάπως τὴν τοιαύτην ἀκαταστασίαν. Ἄλλὰ τὸ χειμερινὸν ἀνάκτορον ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι, ὅπως καὶ πρὶν, τὸ κέντρον, ἡ προσωποποιήσις καὶ ὁ λόγος ὑπάρξεως τῆς ὅλης πόλεως. Ἐνῶ ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας εἶναι ἄθροισμα ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων οικήμάτων, ἡ Πετρούπολις ἀπομένει ὡς αἱ Βερσάλλιαι τοῦ Λουδοβίκου ἰδ' *μία αὐλή*, καὶ πάντα τὰ ἄσχετα πρὸς τὴν αὐλήν θεωροῦνται ὡς ἐπουσιώδη. Τὸ ἐπίσημον ὄνομα τῆς Πετρούπολεως εἶναι ἡ *αὐτοκρατορικὴ ἔδρα*. Τὰ θεάτρα ὅπως καὶ τὰ Μουσεῖα θεωροῦνται ἀπλᾶ παραρτήματα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου, ἡ δὲ ἐφάμιλλος τῶν πλουσιωτάτων τῆς Εὐρώπης συλλογὴ εἰκόνων καὶ καλλιτεχνημάτων τοῦ Ἐρμητηρίου εἶναι σπουδαστήριον τοῦ Τζάρου, εἰς τὸ ὁποῖον γίνονται δεκτοὶ οἱ ἐπισκέπται κατὰ χάριν, ὑποχρεούμενοι μάλιστα μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου νὰ ἐνδυθῶσιν ἐπίσημον στολὴν. Τὸ κυρίως διακρίνον τὴν Ῥωσικὴν πρωτεύουσαν εἶναι ἡ ἀπορρόφησις τοῦ ὅλου αὐτῆς βίου ὑπὸ τῆς ἀκτινοβολίας ἐνός μόνου κυρίου. Ὁ καλλιτέρος λοιπὸν τρόπος νὰ σχετισθῶμεν πρὸς τὴν «ὄλην *Πετρούπολιν*» εἶναι ἡ εἴσοδος εἰς τὰ ἀνάκτορα κατὰ τὴν ἡμέραν προσκλήσεως εἰς μέγαλον χορόν.

Ἀπὸ τὸ πρῶν οἱ ἀγγελιαφόροι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου διατρέχουν τὴν πόλιν μοιράζοντες τὰ προσκλητήρια. Ἡ τοιαύτη πρόσκλησις πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς διαταγή, ἀπαλλάσσουσα τὸν προσκαλούμενον ἀπὸ πάσαν ἄλλην ὑποχρέωσιν ὅχι μόνον πρὸς τοὺς ζῶντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεκρούς. Τὸ πένθος τῷ ὄντι δὲν παρέχει δικαίωμα ἀποχῆς ἀπὸ τὰς αὐλικὰς τελετάς, οὐδὲ συγχωρεῖται εἰς τὸν πεν-

1 Ἴδε σελ. 8

Ἡ Παναγία τοῦ Καζάν

θοῦντα νὰ ἐμφανισθῇ μὲ μαῦρα ἐνδύματα ἐνώπιον τοῦ Τζάρου ἢ τῆς Τζαρίνας, ἐκτός ἂν φορῇ ταῦτα διὰ τὸν θάνατον μέλους τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Τὴν ἡμέραν τῆς προσκλήσεως πάντες γευματίζουν ἐνωρίτερα, διότι ὁ χορὸς ἀρχίζει μὲν ἀκριβῶς εἰς τὰς ἑννέα, ὅλοι ὅμως οἱ προσκληθέντες πρέπει νὰ παρευρίσκωνται ἰκανὴν ὥραν πρὶν εἰς τὴν ἐπίσημον αἴθουσαν, περιμένοντες τὸν αὐτοκράτορα. Ἐκατοντάδες ἐλκλήθρων καὶ παντοίων ἄλλων ὀχημάτων ἀποτελοῦν μακρὰν σειράν, καὶ ἐκ τούτων ἐκπηδῶσιν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἄμορφοι ὄγκοι τυ-

ποίων ἐπεκράτει τὸ γλυκὺ θάλαπος ἔαρος αἰωνίου.

Εὐθύς ὡς κλεισθῇ ὀπισθεν αὐτῶν ἡ αὐλεία θύρα, οἱ ἄμορφοι ἐκεῖνοι ὄγκοι ἀποτινάσσουσι τὸ δασύμαλλον αὐτῶν κέλυσος μεταβαλλόμενοι εἰς στιλπνὰς χρυσαλλίδας. Ἡ λαμπρότης τῆς ἀνερχομένης τὴν μεγάλην κλίμακα συνοδίας ἐνθυμίζει τὰς περιγραφὰς τῶν Ἀραβικῶν Μύθων. Μακρὰ οὐραὶ δαντέλλας ἔρπουσι εἰς τὰς βαθμίδας πορφυροῦ μαρμάρου, οἱ ἀδάμαντες καὶ οἱ σμάραγδοι ἀκτινοβολοῦσι καὶ ἀνταξία τῆς τῶν γυναικείων εἶναι ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ποικιλία τῶν στρατιωτικῶν στολῶν. Οἱ προσκαλεσμένοι παρελαύνουσι μεταξύ διπλοῦ στίχου μεγαλοπρεπῶν ἵπποτων τῆς φρουρᾶς (chevaliers-gardes), ἀκινήτων ὡς μαρμαρίων γιγάντων ὑπὸ τὴν στιλπνὴν αὐτῶν πανοπλίαν. Μετ' ὀλίγον δὲ ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος συνθλίβεται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θρόνου.

Μητροπολίτης

λιγμένοι εἰς πλατείας γούνας. Μετὰ τὴν ἀποβίβασιν αὐτῶν οἱ ἀμαξήλαται, οἱ μέλλοντες νὰ ξενυκτίσωσιν ἐπὶ τοῦ πάγου, συναθροίζονται περὶ μεγάλην πύραυρα τοποθετηθέντα ἐκεῖ χάριν αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη ὁμήγυρις εἶναι γραφικωτάτη, ἀνακαλοῦσα εἰς τὸν νοῦν τοὺς ἀρχαίους χθονοδαίμονας, τοὺς φρουροῦντας τὰ μαγικά ἀνάκτορα, ἐντὸς τῶν

τὴν πρώτην τάξιν κατέχουσι τὰ ἐπίσημα πρόσωπα καὶ πρὸ πάντων αἱ εἰκονοφόροι γραφαί, αἱ οὕτω καλούμεναι διότι ἔχουν τὸ προνόμιον νὰ φέρουν εἰς τὸ στήθος ἀδαμαντοκόλλητον εἰκόνα τῆς Τζαρίνας. Αὗται εἶναι αἱ ἄγρυπνοι φυλάκισσαι τῆς ἀρχαίας ἐθιμοτυπίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου αὐλικῆς παραδόσεως, ἐπιβλέπουσαι καὶ παιδαγωγοῦσαι τὰς νεαρὰς κυρίας τῆς τιμῆς, τὰς ὁποίας διακρίνει ἀδαμάντινον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου μονόγραμμα τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐκ τῶν καλλονῶν τῆς Πετροπόλεως δὲν λείπει κἀμμία. Τὸ σχῆμα, τὸ βάδισμα, τὸ ἦθος καὶ ἡ λαλία αὐτῶν ἔχει ἰδιάζουσαν τινὰ σλαβικὴν χανονότητα καὶ ἀκαταδεξίαν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῶν φαίνονται βλέποντες ἀτελεύτητον ὄνειρον ἐκτεινόμενον μέχρι τῶν ἐσχάτων ὁρίων τῆς ἀπεράντου αὐτῶν πατρίδος. Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι συνωθοῦνται περὶ αὐτὰς διαπρέπουσι πρὸ πάντων οἱ ἔχοντες μέγα ἀξίωμα καὶ ὄχι μικροτέραν ἡλικίαν, οἱ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου αὐλικοὶ, οἱ ὑπασπισταὶ τοῦ σημερινοῦ, οἱ στρατάρχαι, οἱ ὑπουργοὶ, οἱ φέροντες εἰς τὴν ῥάχιν τὴν χρυσὴν κλεῖδα ἀρχιθαλαμηπόλοι καὶ οἱ λοιποὶ μεγιστᾶνες, κύπτοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν

Ἡ Μητρόπολις τοῦ Ἁγ. Ἰσαάκ

Ἡ λεωφόρος Νιούσκι

καὶ τῶν μεγαλοσταύρων. Μετὰ τούτους ἔρχονται οἱ νέοι παντός ὄπλου ἀξιωματικοί, οἱ ἱππῶται φρουροὶ καὶ οἱ τῆς ἐπίππου φρουρᾶς, κρατοῦντες ὑπὸ τὸν βραχίονα τὴν βαρεῖαν ἀετοφόρον περικεφαλαίαν. Οὐδὲ διαπρέπουσιν ὀλιγώτερον οἱ Κοζάκοι μὲ τὰς ἀργυρᾶς αὐτῶν φυσεκοθήκας, οἱ κόκκινοι λογγοφόροι, οἱ πράσινοι Οὐσάροι τοῦ Γρόδνο καὶ οἱ ἀσπρόχρσοι τῆς φρουρᾶς. Μεταξὺ αὐτῶν κυκλοφοροῦσιν ἀθροῦθως οἱ ἀκόλουθοι τῆς Τζαρίνας καὶ οἱ πτεροστόλιστοι δρομεῖς, οὐδ' ἔλλειπουσι μαῦροι φέροντες πλουσίαν ἀνατολικὴν στολὴν. Τὸ μόνον ἀποκλειόμενον ἀπὸ τὸ χειμερινὸν ἀνάκτορον ἔνδυμα εἶναι τὸ μαῦρον φράκον τὸ ἐπιτρεπόμενον κατ' ἐξαιρέσιν εἰς τὸν ἀξιώσιμον πρέσβυν τῆς Ἀμερικῆς.

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

VOGUE

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ¹

Ἦθη Ἐπαρχιακά.

«Ἐντεκα ὥρες κοντεύουσε, δὲν πᾶς κομματί νὰ σιγουρισθῆς :

— Τόρα-τόρα» ἀπήντησε γοργὰ ἡ γραῖα, βιαζομένη νὰ συνεχίσῃ τὴν ἡμιτελῆ τῆς φράσιν.

«Ἐκατάλαβα» ὑπέλαβεν ἡ Μαργαρίτα «θενᾶρθη ὁ Τόττης καὶ θὰ παρησιασθῆς μ' ἐφ' ὅτ' ὁ κοντογοῦνι ποὺ ζεῖει !»

Καὶ πλήρης ἀθυμίας ἐκίνησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς.

«Μὴν κἀνης ἔτσι, γυιέ μου, καὶ ἄν ἔρθῃ ντένου-μαι» εἶπε τότε ἡ κυρὰ Γιακουμάκινα. «Ἄδᾶ δὲν εἶσαι ἐσὺ νάν τονε δεχτῆς ;

— Καλά, ὅπως ὀρίζεις !» ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις, κλείουσα τὴν θύραν.

Τὸ δωμάτιόν τῆς ἦτο τὸ μόνον μέρος τῆς σκοτεινῆς αὐτῆς οἰκίας, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆρχετο περισσότερο, ἔλεγε, φῶς. Ἐν ἀνάκλιντρον ἀπὸ καρυδόξυλον μὲ στρωσίδια ἀπὸ κόκκινον βαμβακερὸν ὕφασμα καὶ δύο ἱματιοθήκαι, κομὰ καιουρηγῆ, στίλπνᾶ, μὲ πολλὰ συρτάρια καὶ μετὰλλια κοσμήματα, ἀπετέλουσαν ἀντίθεσιν ζωηρὰν πρὸς τᾶλλα ἐκεῖ ἀμαυρὰ καὶ παλαιὰ ἐπιπλα. Αὐλαῖα κόκκινη καὶ αὐτὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιον πρόστυχον ὕφασμα, ἀπέκρυπτε τὴν κλίνην τὴν παρθενικὴν, μικρὰ δὲ διαφανῆ παραπετάσματα κεντητὰ, ἐκάλυπτον τὰ ὑαλώματα τοῦ μόνου παραθύρου. Τραπεζιον σκεπασμένον μὲ πολύχρωμον ἰνδιάναν, ὑπεβάσταζε τὰ διάφορα τῆς ἐργασίας ἀντικείμενα, ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, δὲ ἀνηρημένον κλωβίον ἐπιμηκεῖς ξύλινον ἐνέκλειεν—ἄλλη λατρεία τοῦ τόπου αὐτῆ, —μικρὸν κατακίτρινον κανάριον, ἄνοστον καὶ λάλον. Ὑπεράνω τοῦ ἀνακλιντροῦ μία εἰκὼν, καὶ ὑπεράνω τοῦ τραπέζιου εἰς καθρέπτῃς. Πλησίον τοῦ καθρέπτου ἐκρέματο ἔν μακτρον. Νιπτῆρ ἐκεῖ-μέσα δὲν ὑπῆρχεν. Ἡ Μαργαρίτα ἐνίπτετο εἰς τὴν κάμαραν τοῦ νότου τῆς ἡ ἀπλωστέρα εἰς τὸν νεροχύτην τοῦ μαγειρείου.

Ἐκάθισεν εἰς τὴν συνειθισμένην τῆς θέσιν πλη-

σίον τοῦ παραθύρου καὶ ἀνέλαβε τὴν ταινίαν τοῦ κεντήματός τῆς. Ἄλλὰ πρὶν τελειώσῃ ἀκόμη μίαν τρύπαν τοῦ σχεδίου, τοῦ ἐξωγραφημένου διὰ μολυβδίδος, ἠγέρθη ἐπὶ τοῦ ἐνός ποδός, ἔκαμψε τὸ γόνυ τοῦ ἄλλου ἐπὶ τοῦ καθίσματος καὶ ἐπρόβαλεν εἰς τὸ παράθυρον, στηρίζουσα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ στενοῦ προσκεφαλαίου, ἐστρωμένου καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ βάρθρου. Ἡ προφύλαξις αὕτη δὲν εἶνε περιττὴ εἰς μέρη ὅπου τὸ παράθυρον εἶνε ἐκτάκτως προσφιλὲς εἰς τὰς νέας γυναῖκας καὶ μάλιστα τὰς μὴ ἐξερχομένας, χωρὶς τὸ προσκεφάλαιον αὐτὸ καὶ ὁ κόπος διὰ τὰς χεῖρας θὰ ἦτο περισσοῦς καὶ ἡ τριβὴ διὰ τὰς χεῖριδας ἐπιβλαβεστάτη.

Ἡ Μαργαρίτα προσεπάθησε νὰ φαιδρυνθῆ παρακολουθοῦσα διὰ τοῦ βλέμματός της τοὺς ἀραιοὺς διαβάτας καὶ τὰς μικρὰς σιηνὰς τῆς ὁδοῦ. Στενὸς ὁ δρόμος, ὥστε μετὰ βίας νὰ χωρῆ μίαν ἀμαξάν ἢ ἔν κάρρον, καὶ σχολιός, ὥστε αἱ οἰκίαι τοῦ ἐνός ἄκρου νὰ μὴ φαίνωνται ἀπὸ τοῦ ἄλλου, ἦτο ἔν ἀπὸ τὰ πολλὰ καντούνια, τὰ ὁποῖα ἐκβάλλουν εἰς τὴν παράλιον λεωφόρον τοῦ Ἄμμου. Ἐφαίνετο λοιπὸν ἐκεῖθεν, ἀντιτιθέμενον πρὸς τὴν σκιάν του καὶ συνεσφηκωμένον μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων οἰκιῶν, ἔν μέρος ἠλιοφώτιστον καὶ πολυάνθρωπον τῆς ἀνοικτῆς λεωφόρου, περατούμενον μέχρι τοῦ λευκοῦ πεζοδρομίου τῆς προκουμιάς, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἤρχιζε, πρὸς τὸν οὐρανὸν θὰ ἔλεγε ἀνερχομένη ἡ γαληνιαία θάλασσα, ἐφ' ἧς ἔπλεον σιγὰ δύο-τρία ἀλιευτικὰ πλοιάρια. Αἱ οἰκίαι τοῦ δρόμου αὐτοῦ ἦσαν αἱ περισσότεραι πτωχικαί, μικραὶ καὶ μονώροφοι, μὲ πράσινα ὡσεπιτοπλεῖστον παραθυρόφυλλα καὶ μὲ φρεσκάδες, λείψανα ἀκόμη τοῦ θέρους, μεγάλα δηλαδὴ πλάσινα ξύλινα, ἐπὶ τῶν ὁποῖων αἱ νοικοκυραὶ τεντόνουσαν πανίον λευκὸν καὶ κρεμοῦν ὡς σκιάδας πρὸ τῶν παραθύρων· πλεονάζουσαν δὲ καὶ ἐδῶ τὰ χαμόγεια, οἰνοπωλεῖα τὰ περισσότερα, ἀπὸ τῆς θύρας τῶν ὁποῖων προβάλλει ἡ ἄκρα ἐνός πάγκου καὶ—τὸ σύνθηες κόσμημα τῶν περισσότερων δρόμων τῆς οἰνοφίλου πόλεως, —μικρὰ σημαῖα κόκκινη, μὲ καλὰμινον κοντόν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀναγράφεται ἡ τιμὴ τοῦ πωλουμένου οἴνου.

Ἄλλὰ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ καντουνοῦ αὐτοῦ ἦτο ὅτι ἡ μία σειρὰ τῶν οἰκιῶν, ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς οἰκίας Στέφα, διηνοίγετο πρὸς πλατεῖαν μικράν, τετράγωνον καὶ πλακόστρωτον, τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὁποίας κατεῖχεν ἐξ ὀλοκλήρου ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας, μὲ τὸ πάνοπτον κωδωνοστάσιόν τῆς. Ἐκ τῶν ὠραιότερων ἐλληνικῶν ἐκκλησιῶν ποῦ εἴμπορεῖ κανεὶς νάπαντήσῃ, προβάλλει ἐκεῖ τὴν ἡρεμον καὶ μεγαλοπρεπῆ ἐν τῇ ἀπλότητί τῆς πρόσοψιν, τεφρὰν μὲ κυανὰ ἐπιχρίσματα, μὲ τὴν κατάγλυφον καὶ καταστόλιστον θύραν καὶ τὰ ψιδωτὰ παράθυρα, ἐπιδεικνύει δὲ παραπλευρῶς τὸν ὄγκον τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου πύργου, τοῦ ὁποῖου ἡ κωνοειδῆς σταυροφόρος κορυφὴ φαίνεται ὡς διατρυπῶσα τὸν οὐρανὸν—σύνολον γιγαντιαῖον ἀναλόγως τοῦ στενοῦ χώρου, τὸ ὁποῖον καθιστᾶ οἰνεὶ νάνους συνεσταλμένους καὶ πτήσσοντας τοὺς πέριξ τῆς πλατείας οἰκίσκους. Μία βρύσις, πλησίον τῆς ἐκκλησίας, συνήθροισεν ὡς τὸ ἐλυσιτικώτερον συνεντευ-

¹ Ἰδε σελ. 1